

som mene, at det er rigtigt ikke at gaa for rask frem i denne Henseende, at det er rigtigt at iagttage en fornuftig Besindighed, men man kommer videre og videre ad denne Vej her som i andre Lande. Selve vore idelige Statslaan føre jo i samme Retning, og det Statslaan, som nu er vedtaget af begge Rigsdagens Afdelinger, medfører en aarlig Udgift paa over 1 Mill. Kr., og den højtærede Finansminister antydede for os, hvad vi endelig alle sammen kunne forstaa, at naar de store offentlige Arbejder, som forestaa, udføres, blive vi ikke staaende derved, men saa komme vi til at gaa til yderligere Laan. Alt dette opfordrer jo i allerhøjeste Grad til en samlet Overvejelse af vor finansielle Tilstand, og jeg glæder mig ved, at denne Overvejelse nu bliver gjort af denne Regering, som sikkert hverken kan eller vil undslaa sig derfor.

Det er jo utvivlsomt, at Regeringen maa fremføre Skattelovene, først, antager jeg, de direkte og senere med utvivlsom Nødvendighed de indirekte. Jeg maa for mit eget og for deres Vedkommende, paa hvis Vegne jeg nærmest taler, sige: For os staa Skattereformen som Hovedreformen af dem, som forestaa. Den staa for os ubetinget som den vigtigste, mest paatrængende nødvendige og er sikkert ogsaa den, som Regeringen vil komme til at sætte Hovedstyrken ind paa i den kommende Samling og rimeligvis ogsaa i den, som følger efter. Men naar det nu er saaledes, at efter den Holdning, som baade tidligere Regeringer og begge Rigsdagens Afdelinger have indtaget, er man paa Forhaand enig om dette, at Reformen af de direkte Skatter skal føre til en ganske betydelig Indtægtsnedgang; saa er det dog klart, at vi staa over for noget, som finansielt set er en rund Firkant; nemlig dette: stadig at skulle finde Balance, at skulle finde sund Bund i det hele med stærkt stigende Udgifter og med synkende Indtægter. Det er klart, at det Led af Skattereformen, som vel nærmest vil beskæftige os i Aar, kan ikke komme til at staa alene, det hele finansielle Forhold maa nødvendigvis tages op til samlet Overvejelse. Det hele Skattesystem maa bearbejdes paa en adskillig mere omfattende Maade, end det skete inden for Skattekommissionen, hvor man jo kun holdt sig til en Del deraf. Det er ikke her Stedet til at komme ind paa en nærmere Udvikling af, hvad jeg og andre kunde tænke os som Resultatet af saadanne Overvejelser, men det maa staa ganske klart, at Reformen af de direkte Skatter

maa føre i en meget nær Fremtid Reformen af den indirekte Beskatning med sig. Og saa sikker jeg end for mit Vedkommende er paa, at Resultatet af Overvejelserne angaaende vor Skattelovgivning maa blive en Lettelse af Hartkornet og de faste Ejendomme i det hele, og tillige en betydelig Lettelse af Tolden paa Livsforbrødheder og en Nedgang i Beskyttelsestolden, saa er dette selvfølgelig kun den ene Side af Sagen. Vi maa finde Statsindtægter, som kunne kompensere i alt Fald delvis den derved fremkomne store Indtægtsnedgang, og vi maa ogsaa finde Statsindtægter, hvormed vi kunne imødegaa de stærkt stigende Udgifter.

Man har henpeget paa at imødegaa den finansielt set ret fortvivlede Tilstand paa Jernbanevæsenets Omraade ved en Takstforhøjelse. Ja vel, de maa jo ogsaa komme, men samtidig med at man giver Takstforhøjelse med den ene Haand, agter man jo, som det er alle bekendt, at give en ret betydelig Lønningsforhøjelse med den anden Haand. Samtidig med at man mulig vil forhøje Taksterne paa Postvæsenets Omraade, vil der blive Tale om en Reform af Postlønningsloven, som ganske sikkert vil komme til at betyde en Udgiftsforøgelse og ikke en Udgiftsnedgang. Det er derfor ikke værd at hengive sig til alt for store Forhaabninger om, hvad der kan vindes ved Takstforhøjelser, hverken paa det ene eller paa det andet Omraade. Man maa, som sagt, i Tide tage op til samlet Overvejelse en Reform af vort hele Beskatningssystem, hvorved man kan finde Dækning saavel for den Indtægtsnedgang, som opstaaer ved Skattereformen, som for de med Nødvendighed stigende Udgiftsforøgelser.

Jeg skal ikke undlade at gøre et Par Bemærkninger om den almindelige politiske Stilling. Den Gang vi her havde til Forhandling Folketingets Udtalelse i Anledning af den kongelige Trontale, viste der sig jo stor Enighed her i Salen, større Enighed, end vistnok det højtærede Ministeriums Medlemmer selv havde ventet. Det syntes, som om alle Partier her i Salen nu staaede til at støtte Ministeriet, til at arbejde Haand i Haand med det til det fælles Vel. Nu vel, heller ikke jeg tror, at dette Ministerium kan vente sig nogen meget skarp og meget principiel Opposition her i Tinget, men jeg behøver ikke at sige, at jeg heller ikke tror paa, at denne almindelige og rørende Enighed vil holde sig, og det højtærede Ministerium, hvis fleste Medlemmer virkelig ere „erfarne Politikere“ — for at